

Z A P I S N I K

39. redne seje Izvršilnega odbora MLO glavnega mesta Ljubljane, ki je bila v ponedeljek 16. oktobra 1950 od 10. do 14.20 ure v sejni sobi predsedstva MLO, Lingarjeva ulica 1/I.

N a v z o č i:

predsednik: Maležič Matija
podpredsednika: Sitar France
Gorjanc Joško
tajnik: Kovačič Leo
člani: Jelenc Aleš
Kocjan arh. Danilo
Kodela Viktor
Kutin Franc
Kveder Fani
Miklavič Zvone
Naglič Stane
Nebec Franc
Pelko Gašper
Podbregar Erna
Rakar Iva
Repič Ivanka
Skitek Ermin
Trtnik Lojze
Zdešar Henrik

zastopnik vlade LRS: Kavčič Stane, član vlade LRS

vabljeni: Pangeršič Franc za poverjenišтво za kmetijstvo
Maček Tone za poverjenišтво za gradnje
Matoh Ivan za poverjenišтво za delo
Ocepek Lojze za kontrolno komisijo MLO
Šter Milan za poverjenišтво za obrt
odsotni: Maček Polde
Drobež Franc
Pleško Srečko
Puhar Dominik

Tov. predsednik Maležič otvori 39. redno sejo Izvršilnega odbora ter pozdravi člana vlade LRS tov. K a v č i č Staneta. Nato predlaga naslednji

d n e v n i r e d:

1. Gotovinski plan.
2. Jesenska setev.
3. Sprejem odločb.

Soglasno sprejeto!

Ad. 1. Gotovinski plan.

Tov. Naglič analizira gotovinski plan MLO za prvo, drugo in tretje četrtletje. Gotovinski plan pokaže kupno moč prebivalstva, stanje blagovnih fondov z ozirom na cene in potrošnjo. Planirani dohodki morajo kriti izdatke. Med dohodki so kot najvažnejša po-

stavka dohodki trgovine, kmetijskih zadrug, gostinstva, uslug, prometa, komunalne dejavnosti, dohodki od privatnikov in slično. Med izdatki zavzemajo največjo postavko plače, nato so obveznosti napram kmečko obdelovalnim zadrugam, pokojnine, prosti odkupi, operativni izdatki podjetij in ustanov, hranilni in ostali dvigi gotovine.

Plan dohodkov je bil v I. četrtnetju dosežen 106%, v II. četrtnetju 105, v III. četrtnetju pa 101%; plan izdatkov državne blagajne pa je bil izvršen v I. četrtnetju 109%, v II. - 106% in v III. četrtnetju 106%.

Najbolj odločilnega pomena so dohodki iz trgovine in gostinstva. Promet v trgovini je od I. do III. četrtnetja stalno raste. Analiza je pokazala, da se blagovni fond v tem razdobju niso večali, temveč gre porast gotovinskega plana na račun povišanja cen. V I. četrtnetju je bil gotovinski plan v trgovini presežen za 30 milijonov t.j. od 765 na 799 milijonov, v II. četrtnetju je porastel od 802 na 840 milijonov, v III. četrtnetju od 861 na 898 milijonov, za IV. četrtnetje pa je planirano 884 milijonov din. Gostinstvo pa je odvedlo v proračun v I. četrtnetju 216 milijonov, v II. 263 milijonov, v III. 293 milijonov, dočim je planirano za IV. četrtnetje 246 milijonov din.

Med izdatki pa zavzema največjo postavko plačni fond, ki je bil v I. četrtnetju presežen za 2%, v II. za 7%, v III. pa za 1% in je znašal v I. četrtnetju 840 milijonov, v II. 916 milijonov, v III. 860 milijonov din. Nerazumljivo pa je, da se predvideva za IV. četrtnetje povišanje plačnega fonda za 24 milijonov napram III. četrtnetju in to kljub temu, da je bila v mesecu septembru močna redukcija uslužbenstva. Zato bo potrebno pred potrditvijo gotovinskega plana za IV. četrtnetje izvršiti temeljiti pregled fonda plač in ugotoviti ali gre dvig na račun večje proizvodnje ali na račun raznih nagrad in dvojnega plačevanja.

Pri primerjavi blagovnega fonda in fonda kupne moči ugotovimo, da je bil v I. četrtnetju kupni fond za 31 milijonov večji napram blagovnemu prometu, v II. četrtnetju pa se je povečal na 88 milijonov, v III. četrtnetju pa je bilo prav nasprotno in je bilo izplačanega na plačah in mesakah 110 milijonov manj gotovine, kakor pa je državni in združni sektor imel dotoka v trgovini in gostinstvu. Vzrok temu je, da so cene artiklov po planu II rastle, niso se pa večali blagovni fond. Zato je potrebno gotove artikle po planu II preusmeriti v kraje, ker je kupna moč še vedno zelo visoka, to je v kmetijske predele. Kupni fond prebivalstva je m.pr. znašal v juniju 226 milijonov, v juliju 355 milijonov, v avgustu 383 milijonov, v septembru 348 milijonov; blagovni fond pa je znašal v juniju 242 milijonov, v juliju 388, v avgustu 417 in v septembru 391 milijonov din, to se pravi, da so od meseca avgusta dalje občutno padali i blagovni i kupni fond. Kupni fond izkazuje v maju viška 24 milijonov, dočim se v juniju že kaže primanjkljaj 15 milijonov, ki se v naslednjih mesecih stopnjuje na 33 milijonov ter doseže v septembru že 43 milijonov primanjkljaja.

Za proste odkupe je bilo v I. četrtnetju izplačanih 45 milijonov din, v II. - 109, v III. - 138 milijonov, za IV. četrtnetje pa je planirano 130 milijonov, dočim je obvezni odkup znašal v I. četrtnetju 14 milijonov, v II. - 14 milijonov, v III. le 3,100.000.- in je planiran za IV. četrtnetje v višini 3 milijonov. Zato je popolnoma pravi ukrep vlade, da je treba najprej izvesti obvezen odkup, čemur naj sledi prosti odkup kmetijskih pridelkov.

Hranilne vloge so samo pri delavcih in nameščencih padle od 7.400 vlagateljev v januarju na 1000 vlagateljev v avgustu, dočim so dvigi večji napram vlogam. Padec hranilnih vlog v jeseni preteklega leta je bil mnogo manjši napram padcu v letošnji jeseni.

Dohodnina in prometni davek privatnega sektorja se je v I. četrletju povišal od 30 na 42 milijonov, v II. od 29 na 39 milijonov, v III. od 28 na 34 milijonov, za IV. četrletje pa je predviden znesek 38 milijonov. Dosežanje delo komisij za izračunavanje narodnega dohodka kaže, da je proizvodnja zelenjave in žitaric padla za 50%, dočim se je proizvodnja krmskih rastlin povišala na 227%, kar vsekakor ni v sorazmerju in je gotovo, da se skušajo kmetje s tem izogniti plačilu davka in obvezni oddaji. Ker so cene na prostem trgu porastle za 49%, proizvodnja pa je padla za cca 20%, je dvig akontacije na račun davka doslej znašal 10%, bo pa se lahko akontacija dvignila še za nadaljnjih 20%.

Pereči problem so tudi ohišnice članov kmetijskih obdelovalnih zadrug. Zakon predvideva 30% znižanje davka članom zadrug, ki imajo ohišnice. V Ljubljani gre na račun ohišnic 287 ha orne zemlje in precej živine. Nekateri zadrugarji pa se prav malo posvete obdelovanju zadrugskega posestva, temveč pretežni del svojega truda vložijo v delo na ohišnicah, zato bi bilo potrebno tudi pri odmeri davka izvesti diferenciacije med posameznimi člani kmečko-obdelovalnih zadrug z ozirom na delo v zadrugah.

Realizacija gotovinskih planov pove, da je bilo v maju od planiranega priliva 563.000.- izvršenega odliva za 24 milijonov, v juniju je bil planiran priliv 63 milijonov, dosežen 15 milijonov, v juliju planiran 46 milijonov, dosežen 33 milijonov, v avgustu 44 milijonov, dosežen 33 milijonov, v septembru planiran 101 milijon, dosežen 43 milijonov. V zadnji številki pa je zapopadeno še ljudsko posojilo v znesku 27 milijonov, dočim se za zadnje četrletje planirajo komitenti v znesku 37 milijonov din.

Iz vsega tega sledi, da je treba zajeti dohodke iz kmetijstva in obrtništva, kjer je kupna moč še vedno zelo visoka. Proizvodnjo artiklov po planu II je treba pojačati in jo plasirati zlasti v kmečke predele. V mestih je pa za gotove artikle, ki so potrošnikom najno potrebni in ki so zapopadani v planu II, z ozirom na manjšo kupno moč prebivalstva, znižati cene. Prav tako je potrebno pojačati propagando za hranilne vloge. Z ozirom na padec uslužne dejavnosti, namenjene za prebivalstvo naj tovrstna podjetja pojačajo delo uslug prebivalstvu.

Tov. Podbregarjeva pripominja, da je z ozirom na dvig fonda plač potrebno podrobno analizirati, v katerih gospodarskih panogah in v katerih podjetjih so predvideva dvig za IV. četrletje. Evidenčna služba pri planski komisiji je doslej ugotovila, da je največji povečanje plačnega fonda v industriji in to zlasti v podjetju za sečno lesa, dalje zaradi prevzema republiških podjetij v mestni sektor. Močan porast fonda plač pa se kaže tudi v gostinstvu, kjer se zmanjšanje kadra nadomešča s plačanim nadurnim delom. Posamezna poverjeništa bi morala vsak povečanje plačnega fonda analizirati in navesti razloge, ki povečanje opravičujejo.

Ne zadošča pavšalna ugotovitev, da je kupna moč v zadnjih dveh mesecih padla za več kot 100 milijonov, dočim se je še pred dvema mesecema ugotavljalo, da je kupna moč večja od blagovnih fondov in je tudi v tem primeru potrebna podrobnejša analiza, ker je treba upoštevati kmete in privatne obrtnike tudi v Ljubljani, pri katerih je kupna moč še izredno visoka.

Pri izračunavanju narodnega dohodka so se rajonske komisije dale zavesti kmetom in kmečko-obdelovalnim zadrugam, ki so jih prepričevali, da je hektarski donos zelo padel. Tu gre za špekulacijo, ker je popolnoma nemogoče, da je v primerjavi z l. 1949 donos žitaric padel za 50%, karake rastline pa so narastle za 240%, to pa zato, ker v kmrskih rastlinah ni obvezne oddaje. Davčne osnove so bile prenizke, ker so se pavšalno vzele cene svobodnega trga v preteklem letu s 10% pribitkom. Podatki statističnega urada pa inkazujejo, da so se cene dvignile v primerjavi s preteklim letom za 49.9%. To daje nujnost povišanja davkov, ker pri kmetih je denar; analiza ljudskega posojila pa je pokazala, da se je pri kmetih v Ljubljani zajel le minimalen znesek v ljudsko posojilo.

Tov. Skitek glede na izvajanje gotovinskega plana v trgovini pove, da trgovina gotovinski plan, kljub vsakomesečnim izpadom garantirane preskrbe, dosega, ker so ti izpadi krijeje s povečanim prometom proste trgovine. V septembru je izpad garantirane preskrbe znašal preko 12 milijonov din, vendar bi bil gotovinski plan dosežen 100%, če ne bi ministretvo za finance pred koncem meseca povišalo plan za 10 milijonov na račun okraja Dravograd, kateremu je plan znižalo in je bil vsled tega gotovinski plan dosežen le 96%. Z ozirom na padanje kupne moči v Ljubljani bo potrebno za zagotovitev dotoka gotovine pojačati potujočo trgovino, po drugi strani pa bo potrebno za gotove artikle cene znižati, ker ostaja blago, če tudi ga prebivalstvo potrebuje, vsled previsokih cen v trgovinah. S porastom cen v trgovini so rastle tudi cene pri producentu t.j. v industriji oziroma pri kmetu.

Tov. Kvedrova v pogledu povišanja personalnih izdatkov v gostinstvu omeni, da se je to povišanje nanašalo predvsem na letno sezono, da pa se se v zadnjem kvartalu plačni fond znižali. Znatno procent povišanja fonda plač gre na račun Odkupnega gostinskega podjetja z ozirom na prešanje grzdja, dalje na račun personala, ki je odšlo v brigade. Poleg tega pa so gostinska podjetja vezana v pretežni večini na prosti trg, za kar so jim potrebni nakupovalci, kar ima zopet za posledico večanje plačnega fonda. V ostalem pa se nanaša povišanje predvsem na rajonska gostinska podjetja. Nadurno delo se plačuje le v izjemnih primerih, ker je v gostinstvu uvedena stimulacija na osnovi katere se potem obračunavajo mezde.

Tov. podpredsednik Sitar podkrepi navedbe tov. Nagliča in priporoči, da se je dotok gotovine povečal vsled povišanja faktorja pri prosti trgovini od 2.7 na 3.8%. Analiza gotovinskega plana je pokazala, da je bil v zadnjih mesecih dotok gotovine višji kot izdatki, zato je po drugi strani nerazumljivo, da se fond plač za 2V četrletje zviša za 24 milijonov in je vsled tega nerazumljivo, da se je samo pri gostinstvu fond plač v IV. četrletju povečal za 3 milijone, čeprav je sezona pri kraju. Vsako nadurno plačevanje v gostinstvu, kot tudi v industriji naj odpade, ker je namen redukcije ta, da se z boljšo organizacije in boljšimi prijemi opravlja isto delo z manjšim kadrom in je višek fonda plač utemeljen le, če gre na račun povišanja proizvodnje oziroma priključitve novih podjetij.

Drugo je pa vprašanje dohodkov v zvezi s pravilno odmero in pravilno davčno politiko. Ocena kmeta v Ljubljani in njeni okolici mora biti drugačna kot v ostalih krajih Slovenije. Kmet si je doslej za svoje iztržene produkte nabavil le malenkostne predmete za lastno porabo in je pretežni del gotovine ostal pri kmetu. Analiza ljudskega posojila je pokazala, da se z ljudskim posojilom ni zajelo pri kmetu dovolj gotovine. Nujno je zato revidirati akontacijo davka, ki se mora povišati ne le za 10%, kot je bilo izvede-

no, temveč minimalno za 30 do 40%. Isto je pri privatnih obrtnikih, kjer je prav tako denarno viške zajeti s povečanjem davkov.

Kar se tiče nepravilnega ugotavljanja dohodnine v zvezi z narodnim dohodkom, češ, da se je povečala proizvodnja krme, je prav gotovo, da gre tu za špekulacijo in bo potrebno podvzeti primerne ukrepe. V preteklem letu se je planiralo večje površine zemlje za povrtnino kot tudi za krmo z ozirom na to, da se zagotovi prebivalstvu večje količine zelenjave in mleka in to na škodo žitaric. Vendar uspeh ni bil zadovoljiv. Prav gotovo je, da v kolikor predstavlja krma višek proizvodnje, jo je treba zajeti in obdavčiti.

Tov. predsednik Maležič poudari, da je ljudi, ki dajejo napačne podatke klicati na odgovor kot tudi člane komisij, ki se dajo zavesti in ne prekontrolirajo denih podatkov na terenu.

Izvršilni odbor je pred 2-3 meseci večkrat obravnaval vprašanje, kako povečati pritok gotovine v državno blagajno. Površnemu opazovalcu bi se pri sedanjí situaciji, ko je dotok v državno blagajno večji morda zdelo, da se je položaj zboljšal. Vendar je važne politične vprašanje, pravilno presaditi situacijo in na ojo tudi pravilno odgovarjati. Brez dvoma je, da je kupna moč pri delavcih, zlasti pa pri nameščencih padla, dočim se je pri obrtnikih, kmetih in evohednih peklicah še povečala.

Hranilna služba kaže v letošnjem letu občutno nazadovanje, saj so se vloge v lanskem letu od aprila do decembra povišale od din 300.000.- na 1.700.000.-. V jesenski dobi se je sicer število dvigov povečalo, vendar ne v taki meri kot v letošnjem letu, ko so hranilne vloge padle od 2.135.000.- na 376.000.- din in to vkljub temu, da je v letošnjem letu še enkrat več hranilnih blagajin in podvojeno število vlagateljev. To je same majhen primer, da so se morali delavci in nameščenci poslužiti prihranjenega denarja za nabavo življenskih artiklov. S povišanjem cen so bili kmetje in obrtniki prizadeti le posredno, ker je bila težina višje cene prenešana na delavce in nameščence. Zato je višek gotovine pri kmetih zajeti z direktnimi ukrepi - davki. Cene živilskim in nekaterim drugim osnovnim artiklom pa je revidirati. Že v letošnji spomladi so bile borbe z direktorji trgovskih podjetij, ki so se upirali dvigu cen živiljskim artiklom iz enostavnega razloga, ker so iz neposrednega stika s potrošniki vedeli, da ljubljanski prebivalec ne bo kos visokim cenam. Dejansko se 60% prebivalstva ne more posluževati prostega trga. (Ljubljana, ki je imela malo nižje cene na prostem trgu kot drugje - kar se tiče državnega sektorja - je bila radi tega kritizirana od Gospodarskega sveta, češ da kvari republiški povpreček. Prav vsled tega je bil, lahko rečemo umetno zvišan faktor cen od 2.7 na 3.8%.)

Tov. minister Kavčič poudari važnost izvršitve petletnega plana, s katerim bodo zagotovljene tri osnovne stvari in to energetika (produkcija nafte in premoga), metalurgija (gradnja železarn, li-varn in tovarn za stroje) ter obrambna industrija, na kar vse smo bili in smo še vezani na avon. Pogoji za izvršitev petletnega plana pa se z ozirom na informbirojevsko gonjo težji. Osnovna bitka v zvezi s samim petletnim planom pa je povezana z borbo za ohranitev živiljskega standarda vsaj na današnjem nivoju garantirane preskrbe, ki pa je zadnje mesece ne dosega več in s tem tudi standard stalno pada. Izvršilni odbor se ne sme zadovoljiti z ugotovitvijo, da je gotovinski plan izpolnjen, češ, da se je kril iz proste trgovine, temveč mora analizirati, kaj pomeni izpad 12 milijonov din garantirane preskrbe in kaj se potrošnikom ljubljane lahko

nudi za isti znesek v prosti prodaji, kolik je procent zadovoljitve napram garantirani preskrbi. Prav gotovo je, da gre to na račun znižanja življenskega standarda. Gotovo je, da so ljudje za nabavo osimnice potrošili pretežni del svojih prihrankov in zato se hranilne vloge ne bodo pojačale, ker je to nemogoče, temveč se bodo le še nižale. Vprašanje pa je, kam gre ves ta denar? K producentu - kmetu, kjer si ljudje za drag denar nabavljajo življenske artikole, to pa zato, ker je premočan izpad garantirane preskrbe. Prav zaradi tega teži uslužbenec za večjim zaslužkom, ker ga k temu sili življenje same. Naloga izvršilnega odbora je, da stoji na braniku življenskega standarda delovnih ljudi in da le z nakazane perspektive gleda izpolnitev planov, ker vse druge so zgolj le številke brez prave vsebine.

Pravilno je nakazala današnja diskusija, da komisije za odmero narečnega dohodka niso zadovoljivo rešile zadane naloge, ker so nasedle kmetom ne da bi posamezne primere razčistile in je prav, da se odgovorne pokliče na odgovor in v težjih primerih preda sodišču. S takim postopanjem je nemogoče zagotoviti potrebne prehrabene fonde, saj je za gotove artikole Slovenija navezana na samooskrbo.

Povečati bo potrebno proizvodnjo plana II, mu določiti cene, za kar bodo morali skrbeti uradi za cene, ki naj bi bili pri poravnostih za finance in ki bi le administrativno izvajali ukrepe in naloge izvršilnega odbora, ki bo dajal smernice za pravilno politiko cen. Plan II se ne sme smatrati kot izključno dopolnilna preskrba, ker v mnogih primerih, zlasti v mestu, krije tudi osnovne potrebe. Po drugi strani pa se ne morele v večji meri proizvajati predmete potrebne kmetu in jih plasirati v kmečkih predelih po višjih komercialnih cenah.

Slovenija je v odkupih najslabša izmed vseh republik, to pa prav valed tega, ker se potrebnik pojavlja neposredno pri producentu, kjer nakupuje po svobodnih cenah, v kar je primeren, ker po garantirani preskrbi ni zadostno oskrbovan.

Iz nakazanega sledi, da je treba vse številke in plane gledati le skozi perspektivo življenskega standarda delovnih ljudi in se zadovoljiti šele tedaj, ko ugotovimo, da je standard, če se še ni zboljšal, ostal vsaj na isti višini.

Tov. Jelenc omenja, da so finančni pokazatelji v podjetjih bili zadovoljivi samo zato, ker so se cene produktov vedno večale in je vse to breme v pretežni meri nosil mali človek, ki pa teh cen v zadnjem času ne zmaga več. To ima za posledico, da delavec išče, poleg svojega stalnega zaslužka, dela še drugje, čemur sledi nedosezanje norm, ker se svoj matični službi ne posveti v zadostni meri. Zato je treba stremeti za stalnim dvig produktivnosti in posameznim artiklom enkrat določiti stalno ceno, ki naj se ne spreminja. Državni sektor je tisti, ki mora biti regulator cen na trgu.

Tov. Zdešar je mnenja, da se bo z kakršnekoli omejitvijo cen prostega trga zmanjšal dotok živil na trg in bo skušal kmet svoje viške prodati na drug način. S tem bo zopet prizadel mali potrošnik. Ohišnice so vsekakor prevelike, ker kmetje z njimi špekulirajo in bi bilo popolnoma pravilno, da se zmanjšajo in pravilno odpravijo, ker le tako bo mogoče uspelo pripraviti kmeta do tega, da bo imel večji interes do pridelovanja zelenjave.

Tov. minister Kavčič pojasni, da se bo z zagotovitvijo garantirane preskrbe istočasno zmanjšalo povpraševanje po blagu pri producentih. Znižanje cen posameznim artiklom pa velja le za industrijske predmete, ki jih potrebuje delavec in nameščenec, dočim se bodo isti predmeti za kmete prodajali po višjih cenah, ker le na ta način bo možno zajeti viške gotovine, ki se steka na kmete. Vse to pa se ne bo smelo obravnavati kot generalno zvišanje oz. znižanje, temveč se bodo morali posamezni problemi reševati sproti.

Na priponbo tov. Polju glede velikega izvoza živine pojasni tov. minister Kavčič, da pomeni izvoz živine le majhno postavko v celotnem izvozu, ki je potreben za osiguranje predmetov potrebnih za izvršitev petlatke in katere moramo uvoziti. To stanje pa se je v zvezi s sporom informbirojevskih držav poslabšalo, ker je naša država navezana izključno na uvoz iz zapadnih držav.

Po končani diskusiji se seveji

I. s k l o p:

Gospodarski svet MK se začel, da izvrši pregled cen artiklov lokalne industrije kot tudi artiklov, ki se prodajajo v trgovski in gostinski mreži ter jih spravi v sklad s smernicami, ki jih je nakazala današnja diskusija.

Ad 2. Jesenska setev.

Tov. podpredsednik Sitar oriše težkoče, ki so v zvezi z jesensko setvijo in je zato potrebno z delom pshitati, ker je od pravnega pristopa k jesenski setvi tudi odvisna produkcija pridelkov v prihodnjem letu. Na teritoriju Ljubljane je še vedno 14.6 ha krompirja v zemlji, ki ga je treba v najkrajšem času (1 teden) izkopati. Jesenska setev je v merilu vse Ljubljane izvršena le 56%. Najbolj kritična situacija je v Polju, kjer so največji kmetijski predeli in to konkretno pri združnem sektorju, ki ima izvršeno jesensko setev le 17%-no. Zato naj rajonski ljudski odbori izdajo potrebne ukrepe, da bo krompir izkopen in zemlja pripravljena za novo setev. Popolnoma nepravilno je postopanje nekaterih upravnikov ekonomij in posestev, ki se branijo prostovoljne delovne sile pri izkopu krompirja, čeprav bi pri tem delu prostovoljci lahko mnogo koristili. Reševati vprašanje dovoljne založitve trga v spomladanskih mesecih je potrebno, ker takrat je treba postaviti produkte še na trg.

V prihodnjem letu morajo biti obdelane vse površine in je zato potrebno že sedaj predvideti, kateri kompleksi se bodo zazidali in v koliki meri, da se ne bodo ponavljali primeri, ko je bila zemlja predvidena za stavbišče, vendar se ni zazidala in je ostala mrtva. Po drugi strani pa je nepravilno, da se zasejane površine spreminjajo v gradilišča. Prav tako pa se je pri lokaciji gradbenih parcel ozirati na plodnost zemlje in prvenstveno za stavbišča uporabiti manj rodovitne površine.

Pristop k obdelovanju državnih posestev mora biti v prihodnjem letu boljši in ni pravilno, da so ta posestva navezana na izključno prostovoljne delovne sile. Le tako bo zagotovljeno, da bomo iz državnih posestev prejeli one količine produktov, za katere imajo pogoje.

Preorientacija proizvodnje v naših zadrugah gre za povečanje proizvodnje zelenjave, kar je potrebno stimulirati, da se to čim bolj posploši v vseh zadrugah. V letošnjem letu se je edino zadruga

vse popolnoma prausmerila na obdelovanje zelenjave in jo je treba postaviti za vzor ostalim zadrugam. Zagotoviti pa je potrebno, da bodo zadrugarji preskrbljeni s kruhom, če v sled prausmeritve proizvodnje ne bodo v zadostni meri pridelali žitaric za lastne potrebe.

Ker se je v letošnjem letu pokazalo, da so se kmetje v pretežni večini aktivizirali na delu pri ohišnicah in je zato trpelo delo v zadrugah bi bilo z ozirom na preveliko obsežnost ohišnic iste skrócić.

Pri združnih posestvih je izvesti arondacijo s privatniki v svrhu lažje obdelave. Pregledati je vse stroje, neizkoriščane odprodati, pokvarjene pa popraviti. Prav tako naj se odvišnji konji, ki jih imajo zadruga odprodažo.

S tem v zvezi je sklican za 17.t.m. sestanek z zadrugarji, kjer se jim bodo dale smernice, kaj se od združnikov - kmetov pričakuje, to je več kot od privatnih kmetov, kje so vzroki, da kmetijske zadruge niso bile te, kar se je od njih pričakovalo, zakaj so bili kmetje pri združnem delu pasivni, račistilo se bo vprašanje ohišnic in druga aktualna združna vprašanja.

Tov. Pangeršič navede stanje posameznih zadrug z ozirom na izkop krompirja kot tudi v koliko je izvršena jesenska setev. Pri privatnem sektorju je setev izvedena 80-90%, slabše pa v zadrugah in na državnih posestvih, kjer primanjkuje delovne sile.

Tov. predsednik Maležič opozori, da se v zvezi z jesensko setvijo ne sme postavljati v drugo vrsto pridelovanje zelenjave, ki je za ljubljanske zadruga prvenstvenega pomena. Za utrditev zadrug bodo potrebni posebni ukrepi, tako po vprašanju kmečke proizvodnje, ohišnic in investicij v zadrugah. Preštudirati bi bilo tudi vprašanje obvezne oddaje povrtnine v Ljubljani.

V prihodnjem letu naj se puste ekonomije tovarnam in podjetjem ter ustanovam le pod pogojem, če bodo dana garancija, da bodo dobro obdelane, v nasprotnem primeru pa se bo zemlja razdelila zasebnikom v obdelavo.

Velja krivda za slabo uspevanje zadrug je v tem, ker zadruga nimajo zadostne delovne sile in je precej manjše delovne sile po letu 1945 odšlo v industrijo in administracijo. Najno je, da se te ljudi vrne kmetijstvu, da se s tem zagotovi večja produktivnost kmečko-obdelovalnih zadrug. Po drugi strani pa bo potrebno proti zadrugam odločneje nastopati in vse špekulante kaznovati.

Tov. Podbregarjeva pripomni, da se je na zadnjem sestanku z okraji pokazal odpor proti spremembi odnosa med kulturami. Edini okraj, ki je pristal na povečanje proizvodnje zelenjave v svojem okraju je bil Grosuplje. Zato bi bilo potrebno izposlovati pri vladi pristanek, da bi okraji spremenili svojo kmetijsko proizvodnjo.

Tov. Osepek dostavi, da je Mestna kontrolna komisija sklicala sestanek vseh kontrolnih komisij prisadeti okrajev, kjer se bo zadeva razčistila, nato pa bodo sledili ukrepi, ki bodo izdani v sporazumu s republiško kontrolno komisijo.

II. s k l a p i:

Poverjeništvu za kmetijstvo naj izvede popis vseh ljudi, ki so odšli po letu 1945 iz kmetijstva v administracijo, na kar se bo izvršila prausmeritev teh ljudi nazaj v kmetijstvo.

Ohišnice naj se zmanjšajo na največ 30 arov zemlje. Izda naj se nalog, da se odvišni konji v zadrugah odprodažo. Prav tako je odprodati vse neizkoriščene stroje, pokvarjene pa popraviti. Čimprej je izvesti vse investicije na združnih posestvih (gradnja silosov, gospodarskin poslopij in slično).

Ad 3. Sprejem odločb.

A.- Građnja Doma OF in tiskarne - razlastitev. tajn. 1203/50.

Tov. tajnik Kovačič poroča, da namerava Izvršilni odbor OF Slovenije v prihodnjem letu ob priliki 10-letnice OF pričeti z građnjo Doma OF in tiskarne na vogalu med Tyrševo, Pražakovo, Cigaletovo in Trdinovo ulico ter zato predlaga razlastitev omenjenega kompleksa, razen strnjenege bloka treh stavb na vogalu Cigaletove in Trdinove ulice.

III. s k l a p:

Izda se akt o razlastitvi vseh nepremičnin, ki pridejo v poštev za građnjo Doma OF in tiskarne v četverkotu med Tyrševo cesto, Pražakovo, Cigaletovo in Trdinovo ulico. Akt je predložiti v potrditev predsedstvu vlade.

B. - Grom Jože, ustanovitev državnega obrtnega obrata - tajn. št. 1200/50.

Tov. tajnik Kovačič poroča o predlogu poverjenišva za obrt glede ustanovitve državnega obrtnega obrata "Alpa" - branilni proizvodi, ki bi ga vodil državni mojster Grom Jože.

IV. s l l a p:

Plenumu Mestnega ljudskega odbora se bo predložila v odobritev odločba o ustanovitvi državnega obrtnega obrata, ki bo posloval pod imenom: Državni obrtni mojster Grom Jože, "Alpa" branilnih proizvodov. Predmet poslovanja je: izdelovanje hranilnih proizvodov.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključí tov. predsednik Maležič sejo ob 14.20 uri.

Smart fašizmu - svobodo narodu!

Tajnik:

(K o v a č i č Lsc)

Kovačič

Iredsednik:

(K a l e ž i č Matija)

Maležič